

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1897 ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ

Καραδήμας Θεόδωρος¹ και Καραδήμα Παναγιώτα²

1. Φοιτητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών, του Πτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό. Οικονομολόγος, απόφοιτος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, της Οικονομικής & Επιχειρησιακής Στρατηγικής, του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Στοιχεία επικοινωνίας:
teo.karadimas@gmail.com
2. Οικονομολόγος, απόφοιτη του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, της Οικονομικής & Επιχειρησιακής Στρατηγικής, του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Στοιχεία επικοινωνίας:
pn_karadima@yahoo.gr

Περίληψη

Στην παρούσα ερευνητική εργασία, επιχειρείται η ανάλυση των σημαντικότερων συνεπειών του πολέμου το 1897 για την Ελλάδα. Αναλυτικότερα, με την ενδελεχή μελέτη, σχετικής με το υπό εξέταση θέμα, βιβλιογραφίας. Αποτυπώνονται, οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις που ακολούθησαν την ήττα της Ελλάδος στον “ατυχή πόλεμο”, όπως ονομάστηκε, ο οποίος κατέληξε με την ήττα των ελληνικών στρατευμάτων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Παράλληλα, στη μελέτη που ακολουθεί, δεν αμελούμε να αναφερθούμε στις συνέπειες που είχε στην κοινωνία, την οικονομία και τη στρατιωτική οργάνωση, η αρνητική έκβαση του πολέμου. Επίσης, μελετούμε σε βάθος, την κατάσταση της χώρα πριν τον πόλεμο, ώστε να κατανοήσουμε καλύτερα τις αιτίες που οδήγησαν σε αυτόν. Ακόμα, εκτενής αναφορά πραγματοποιείται για την ανάγκη δανεισμού της Ελλάδας από πιστωτές του εξωτερικού, με επαχθείς όρους, με σκοπό να αποπληρωθούν οι πολεμικές αποζημιώσεις που απαιτούσε η Οθωμανική Αυτοκρατορία, για να αποσύρει το στρατό κατοχής από την περιοχή της Θεσσαλίας. Όλες αυτές οι αρνητικές εξελίξεις, οδήγησαν σε τέλμα την Ελλάδα, από το οποίο χρειάστηκε αρκετά χρόνια για να εξέλθει.

Λέξεις κλειδιά: πόλεμος του 1897, ήττα, Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος, διεθνής εποπτεία, χρέος, δανεισμός.

1. Εισαγωγή

Η ήττα στον Ελληνοτουρκικό πόλεμο το 1897, είχε σαν αποτέλεσμα την οικονομική, στρατιωτική και κοινωνική αποδιοργάνωση της Ελλάδος. Οι προσπάθειες των κυβερνήσεων, που ανέλαβαν τα ινία της χώρας μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, μερικώς μόνο εξάλειψαν τη δυσχερή κατάσταση. Σε όλο αυτό το αρνητικό κλίμα, έρχεται να προστεθεί και η απώλεια της εθνικής κυριαρχίας της Ελλάδος, εξαιτίας της επιβολής Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, που τυπικά στόχευε στην εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών.

Η παρούσα μελέτη, επιχειρεί να αποτυπώσει τις προσπάθειες ανόρθωσης της Ελλάδος, τα σημαντικότερα πρόσωπα της περιόδου και τις συνέπειες, που οι πράξεις τους είχαν στην κοινωνία γενικότερα. Ξεκινώντας, αναλύει τις συνέπειες της ήττας του 1897 στην οικονομία και την πολιτική οργάνωση του τόπου. Στη συνέχεια,

προσεγγίζει τις επιπτώσεις τόσο στην εξωτερική πολιτική, όσο και στη στρατιωτική οργάνωση.

2. Οι συνέπειες του πολέμου του 1897 στην οικονομία και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος

Η οικονομία της Ελλάδας, έδινε αγώνα επιβίωσης, αντιμετωπίζοντας μία πλειάδα δυσχερειών, όπως ήταν το μεγάλο δημόσιο χρέος, η ισχνή βιομηχανική ανάπτυξη, η εξάρτηση από τον αγροτικό τομέα, η σταφιδική κρίση και φυσικά η χρεωκοπία του 1893. Αυτά τα ζωτικής σημασίας προβλήματα, κλήθηκε να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση Δηλιγιάννη, επιχειρώντας να κατευνάσει την ολοένα αυξανόμενη δυσπιστία των ξένων πιστωτών (Χατζηιωσήφ 2009).

Όμως, η λαϊκή δυσαρέσκεια, υποκινούμενη αρκετές φορές από τον Τύπο της εποχής, οδήγησε τις συνομιλίες για το χρέος σε τέλμα, ώσπου διακόπηκαν το 1897, εξαιτίας της όξυνσης του Κρητικού ζητήματος και της εισβολής σε Οθωμανικά εδάφη της Εθνικής Εταιρίας τον Μάρτιο του ίδιου έτους. Αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών ήταν, η πολεμική εμπλοκή της Ελλάδος με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, μέχρι τον τερματισμό των εχθροπραξιών στις 7 Μαΐου 1897, με επέμβαση της Ρωσίας.

Αναλυτικότερα, το βασικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινήθηκε η ελληνική οικονομία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ήταν ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος, που επιβλήθηκε στην Ελλάδα διαμέσου της συνθήκης ειρήνης στις 6 Σεπτεμβρίου 1897, με την οποία δόθηκε τέλος στον Ελληνοτουρκικό πόλεμο της ίδια χρονιάς. Προκειμένου να αποσυρθούν τα τουρκικά στρατεύματα από τη Θεσσαλία, η Ελλάδα υποχρεώθηκε να καταβάλει πολεμική αποζημίωση, στην Τουρκία, τεσσάρων εκατομμυρίων τουρκικών λιρών. Όμως, οι εσωτερικοί πόροι είχαν εκμηδενιστεί και η δυνατότητα σύναψης εξωτερικού δανείου ήταν ανέφικτη, λόγω της πτώχευσης του 1893, αποκόπτοντας την ελληνική οικονομία από τις διεθνείς χρηματαγορές.

Σε αυτό το δυσχερές κλίμα, οι μεγάλες Ευρωπαϊκές Δυνάμεις, συμφώνησαν να εγγυηθούν, για τη σύναψη δανείου, με τον όρο να κατοχυρωθούν τα συμφέροντα των πιστωτών, διαμέσου της επιβολής ελέγχου στα οικονομικά του δημοσίου. Οι διαπραγματεύσεις που ξεκίνησαν για την παροχή χρηματοδότησης, και οι όροι που τέθηκαν στην ελληνική πλευρά, κατέδειξαν τις πραγματικές προθέσεις των δανειστών, οι οποίες ήταν ο πλήρης έλεγχος της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας και η είσπραξη των χορηγούμενων ποσών. Παράλληλα, η εθνική κυριαρχία συρρικνώθηκε, το κοινοβούλιο πλέον είχε τυπικό ρόλο και περιορίζονταν μόνο στο να επικυρώνει τις εκάστοτε απαιτήσεις των κεφαλαιούχων. Επίσης, διορίζονταν κυβερνήσεις οι οποίες ήταν φιλικές προς τους δανειστές και η διάρκεια της θητείας τους καθορίζονταν από το βαθμό στον οποίο εξυπηρετούσαν την πραγματική εξουσία, δηλαδή το Διεθνές Οικονομικό έλεγχο (Χατζηιωσήφ 2009).

Τυπικά, ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος, θεσπίστηκε με νόμο από την κυρίαρχη ελληνική βουλή το 1898. Επίσης, το κείμενο που υποβλήθηκε προς ψήφιση είχε συνταχθεί από τις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις στο εξωτερικό, με σχεδόν ανύπαρκτη εκπροσώπηση της Ελλάδας. Όμως, οι όποιες αντιδράσεις, που προέρχονταν, όχι μόνο από τους βουλευτές του κοινοβουλίου, αλλά και από τα ευρύτερα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, αποσιωπήθηκαν και περίτεχνα παρακάμφτηκαν, υπό το βάρος της ήττας του πολέμου του 1897 (Χουρμούζη 1977).

Επιπρόσθετα, προβλέπονταν, πως βασική μέριμνα του κράτους, ήταν μόνο η εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους και τυχόν πλεόνασμα θα αποπλήρωνε πρωτίστως τους τόκους και στη συνέχεια το χορηγούμενο κεφάλαιο. Συνέπεια αυτού ήταν, η απώλεια σημαντικών κεφαλαίων από την πλευρά του Ελληνικού δημοσίου σε αποπληρωμή τοκοχρεολυσίων, με το μεγαλύτερο μέρος του αρχικού κεφαλαίου, να παραμένει σε υψηλά επίπεδα (Χατζηιωσήφ 2009).

Η διευθέτηση που έγινε αποδεκτή, στις 10 Μαΐου 1898, στηρίχθηκε στο επιχείρημα ότι θα παρέχονταν νέα δάνεια στην Ελλάδα, με σκοπό να αντιμετωπίσει τις πολεμικές αποζημιώσεις που αξίωνε η Οθωμανική πλευρά. Αναλυτικότερα, προβλέπονταν τα εξής:

1. Το δάνειο πολεμικών επανορθώσεων.
2. Το λεγόμενο «οικονομικό δάνειο».
3. Την υποθήκευση συγκεκριμένων φορολογικών προσόδων για την εξυπηρέτηση των δανείων.
4. Την αναδιάρθρωση του χρέους.

Όσον αφορά το πρώτο, δόθηκε με σκοπό να αποσυρθούν τα Οθωμανικά στρατεύματα από την περιοχή της Θεσσαλίας. Το δεύτερο, για την κάλυψη του ελλείμματος του προϋπολογισμού του 1897, καθώς και για τη μετατροπή του εις χρυσόν, χρέους και για την καταβολή ποσών προς δικαιούχους ελληνικών ομολογιών. Το τρίτο, η Εταιρεία Διαχείρισης των Μονοπωλίων (που είχε συγκροτηθεί το 1887) μετονομάστηκε σε Εταιρεία Διαχείρισης του Δημοσίου Χρέους. Με εξαιρετική λεπτομέρεια και με καθολικό έλεγχο των ξένων ομολογιούχων, η εταιρεία ανέλαβε την είσπραξη προσόδων από πωλήσεις πετρελαίου, αλατιού, τσιγαρόχαρτου, σπύρων, παιγνιόχαρτων, φωτιστικού οινοπνεύματος και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης της εποχής. Τέλος, το τέταρτο, τα υφιστάμενα δάνεια, συγχωνεύτηκαν σε τρεις κατηγορίες και συνδέθηκαν με υποθήκες, όπως ήταν ο φόρος καπνού, τέλη χαρτοσήμου και οι εισπράξεις των τελωνείων. Ακόμη, επήλθε και συρρίκνωση της νομισματικής κυριαρχίας του ελληνικού κράτους, καθώς η νομισματική κυκλοφορία, ήταν πλέον στα χέρια των ξένων ομολογιούχων και πιστωτών (Οικονόμου 1977).

Σε αυτό το σημείο καλό είναι να επισημανθεί ότι, η επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, έδρασε καταλυτικά ώστε να αναδυθεί μία δυναμική αστική τάξη, βιομηχάνων, εμπόρων και τραπεζιτών, οι οποίες κατέχουν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, άρα κατέχουν κομμάτι του χρέους της χώρας και επωφελούνται από την αναπαραγωγή χρέους. Οι νέες αυτές ομάδες συμφερόντων, που είναι φιλικές προς τους ξένους κεφαλαιούχους, απαιτούν μερίδιο στην άσκηση εξουσίας, παρακάμπτοντας τους παλαιούς γαιοκτήμονες. Πλέον, η οικονομία εκβιομηχανίζεται, και μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού μεταναστεύουν στα αστικά κέντρα, αναζητώντας εργασία (Πετμεζάς 2009).

Ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος, οδήγησε την ελληνική οικονομία σε ύφεση και ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού στην ανέχεια. Οι μεταναστευτικές ροές, από το 1898 μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ανήλθαν στις 180.000, σε έναν πληθυσμό 2,5 εκατομμυρίων. Παρόλα αυτά, η δημοσιονομική εξυγίανση, η ανάκαμψη του εθνικού νομίσματος και τα εμβάσματα των μεταναστών, οδήγησαν στην οικονομική ανόρθωση. Έτσι, το 1902, οι πιστωτές, χορήγησαν νέο δάνειο, με σκοπό την επέκταση του υπάρχοντος σιδηροδρομικού δικτύου. Σε όλα αυτά η ελληνική ναυτιλία, η οποία ήταν σε μαρασμό τα προηγούμενα χρόνια, πλέον παρουσιάζει

σημάδια ανάκαμψης. Επίσης, η πολιτική του Γεώργιου Θεοτόκη, πέτυχε να αυξήσει τις ελληνικές εξαγωγές και να περιορίσει τις εισαγωγές προϊόντων (Μποχώτης 2009). Η αντιπληθωριστική πολιτική, που ασκήθηκε από το 1898 και μετά, βοήθησε τους μικρούς εμπόρους να ανακάμψουν, από τους υψηλούς τόκους δανεισμού. Τέλος, η βελτίωση του οικονομικού κλίματος στη χώρα, δημιούργησε τις απαραίτητες κοινωνικές προϋποθέσεις, για το κίνημα στο Γουδί το 1909, επιδιώκοντας ουσιαστικότερες μεταρρυθμίσεις.

3. Οι συνέπειες στην εξωτερική πολιτική και τη στρατιωτική οργάνωση

Η ταπεινωτική ήττα του 1897, βρήκε την Ελλάδα στρατιωτικά εξουθενωμένη και διπλωματικά περιθωριοποιημένη. Αναλυτικότερα, οι ισχυρές Ευρωπαϊκές Δυνάμεις, κατέτασσαν την Ελλάδα, τρίτη μετά τη Βουλγαρία στις προτεραιότητες τους στα Βαλκάνια, καθώς δε θεωρούνταν πλέον υπολογίσιμη οικονομική και στρατιωτική δύναμη. Επίσης, η Ρωσία, η οποία παραδοσιακά ήταν σύμμαχος των Ελλήνων, σε συμφωνία με την Αυστροουγγαρία, διακήρυξαν την επιθυμία τους, να διατηρηθούν ως έχουν τα σύνορα των Βαλκανικών κρατών, με σκοπό την ειρήνευση στην περιοχή. Ακόμη, η Αγγλία, ενδιαφέρονταν μόνο να διατηρήσει τη ναυτική της κυριαρχία στο ανατολικό Αιγαίο Πέλαγος (Γιανουλόπουλος 2009).

Τα παραπάνω, είχαν σαν αποτέλεσμα, στις επιλογές της ελληνικής πολιτικής ηγεσίας, ο πόλεμος να εξακολουθεί να θεωρείται ως μέσο για την επίτευξη των εθνικών οραμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, έρχεται να προστεθεί, η μερική λύση του Κρητικού ζητήματος το 1898 με την αυτονομία της Κρήτης, υπό την μεσολάβηση των μεγάλων Ευρωπαϊκών Δυνάμεων. Αυτό συνέβαλε, στο να εστιαστεί η προσοχή της ελληνικής πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, στο άλλο ανοικτό μέτωπο, στην περιοχή της Μακεδονίας. Καλό θα ήταν να επισημανθεί το γεγονός, ότι μετά την ήττα του 1897, οι επαναστατικές εταιρείες των Σλαβόφωνων Μακεδόνων, είχαν αναλάβει ένοπλη δράση, με σκοπό τη συστηματική εξόντωση των ελληνικών πληθυσμών.

Σε αυτό το δυσχερές κλίμα, έρχεται να προστεθεί και η βουλγαρική επιρροή, στα ένοπλα σώματα που δρούσαν στη Μακεδονία. Επίσης, οι Ευρωπαϊκές Δυνάμεις, ξεκίνησαν να ενισχύουν, η κάθε μία διαφορετική πλευρά, επιχειρώντας να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα στην περιοχή. Η ελληνική πλευρά δεν έμεινε άπρακτη, και οργάνωσε με τη σειρά της ένοπλα σώματα, με σκοπό την καταστολή των ένοπλων Σλαβομακεδόνων (κομιτατζήδων), από το καλοκαίρι του 1904 (Μαργαρίτης 2009).

Όμως, πλέον, η ελληνική πλευρά, ήταν περισσότερο έτοιμη να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις ευκαιρίες που απέρρεαν από την κρίση στη Μακεδονία. Πρωτίστως, οργάνωσε και εξόπλισε τα ελληνικά ένοπλα σώματα, με άκρα μυστικότητα, βασιζόμενη σε Έλληνες αξιωματικούς και υπαξιωματικούς. Οργάνωσε σώματα πρακτόρων, που παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες για τις εχθρικές κινήσεις και εξαγόραζαν με δωροδοκίες την ανοχή των τουρκικών αρχών στις περιοχές των ένοπλων επιχειρήσεων. Επίσης, τα μέτρα δράσης των ελληνικών ένοπλων σωμάτων περιελάμβαναν εκτελέσεις όσον δεν πιστοποιούσαν ότι είναι Έλληνες, κάψιμο χωριών, εκτελέσεις εξαρχικών ιερέων (προσκειμένων στη Βουλγαρική Εκκλησία), δασκάλων και τοπικών αρχόντων, καταστροφή των καλλιιεργειών, αρπαγές κοπαδιών, απαγωγές, ενέδρες, βασανισμοί κλπ.

Ο θάνατος του Παύλου Μελά, στις 12 Νοεμβρίου του 1904 στο Σκλήθρο, προσέδωσε έναν ήρωα στον αγώνα των Ελλήνων, προκαλώντας πανεθνικό συναγερμό. Επίσης, η τεχνική αρτιότητα των ελληνικών ένοπλων σωμάτων, τα διδάγματα από την ήττα του 1897, σε συνδυασμό με την ανελέητη αποφασιστικότητα, προσέδωσαν συγκριτικό πλεονέκτημα στην πολεμική αναμέτρηση. Όμως, ο Μακεδονικός Αγώνας, έληξε στις 11 Ιουλίου 1908, όταν το Νεοτουρκικό Κομιτάτο, διακήρυξε σύνταγμα και ίσα δικαιώματα για όλους τους λαούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, με παράλληλη αμνηστία στους ένοπλους αντάρτες όλων των παρατάξεων. Συνεπώς, το γενικότερο κλίμα συμφιλίωσης, οδήγησε στην κατάπαυση των εχθροπραξιών και στην κατάθεση των όπλων. Παρόλα αυτά, ο αντίκτυπος του Μακεδονικού Αγώνα, σε διεθνές επίπεδο υπήρξε ισχνός και η Ελλάδα βρέθηκε πολλές φορές να απολογείται στις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις, για τη δράση των ένοπλων σωμάτων που συντηρούσε (Χουρμούζη 1977).

4. Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας, αναλύσαμε ότι οι κυβερνήσεις από το 1897 μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, επιχείρησαν να αναχαιτίσουν την καθοδική πορεία που είχε υπεισέρθει η χώρα. Πολλές φορές αναγκαστήκαν να προβούν σε νομοθετικά μέτρα τα οποία έθιγαν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, οδηγώντας πολλούς Έλληνες στην ανέχεια ή στην καλύτερη των περιπτώσεων, σε αναγκαστική μετανάστευση στο εξωτερικό. Παρόλα αυτά, επιτεύχθηκε μία σχετική οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας, η οποία έδρασε καταλυτικά ώστε να αποκτήσει ξανά θέση στις διεθνείς οικονομικές, πολιτικές αλλά και στρατιωτικές εξελίξεις. Σε μία περίοδο μάλιστα, παντοίων διεθνών προκλήσεων και ανταγωνισμών, μεταξύ των ισχυρών Ευρωπαϊκών Δυνάμεων αλλά και των Βαλκανικών λαών.

Βιβλιογραφία

1. Γ. Γιαννουλόπουλος, *Εξωτερική πολιτική στις αρχές του 20^{ου} αιώνα*, στο Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 109-140.
2. Γ. Μαργαρίτης, *Οι πόλεμοι. Από τον πόλεμο του 1897 στη Μικρασιατική εκστρατεία*, στο Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 165-195.
3. Θ. Μποχώτης, *Εσωτερική πολιτική 1900-1922*, στο Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 47-108.
4. Ν. Οικονόμου, *Εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις, 1905-1909*, στο *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1977, σ. 186-190.
5. Σ. Πετμεζιάς, *Αγροτική οικονομία στις απαρχές του 20^{ου} αιώνα. Τα όρια του μοντέλου αγροτικής ανάπτυξης του 19^{ου} αιώνα*, στο Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 197-221.
6. Χ. Χατζηιωσήφ, *Η μπελ εποκ του κεφαλαίου. Από την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου μέχρι την κατάρρευση του προπολεμικού διεθνούς οικονομικού συστήματος*, στο Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 223-257.
7. Ε. Χουρμούζη, *Η Ελλάδα μετά τον πόλεμο του 1897*, στο *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1977, σ. 163-165.

THE CONSEQUENCES OF THE WAR IN 1897 THE FIRST DECADE OF THE 20th CENTURY

Karadimas Theodoros¹ and Karadima Panagiota²

1. Student at Hellenic Open University, School of Humanities. Economist, Graduate, Program of Postgraduate Study, Economic and Operational Strategy, University of Piraeus. Elements of communication: teo.karadimas@gmail.com
2. Economist, Graduate, Program of Postgraduate Study, Economic and Operational Strategy, University of Piraeus. Elements of communication: pn_karadima@yahoo.gr

Abstract

In the present research, we try to analyze the most important consequences of the war in 1897 of Greece. Specifically, with a thorough study of literature on the subject. Imprints of the political and social developments that followed Greece's defeat from the Ottoman Empire. At the same time, in the following study, we do not neglect to refer to the consequences in society, the economy, and the military organization, the negative outcome of the war. We also study in depth the pre-war situation in order to comprehend the causes that led to it. An extensive report is also being made about the need to borrow Greece from foreign creditors, with onerous terms, in order to repay the wartime indemnities required by the Ottoman Empire, to withdraw the occupation army from the region of Thessaly. All these negative developments led Greece to a difficult situation, from which it took several years to overcome.

Keywords: *war of 1897, defeat, International Financial Control, international supervision, debt, lending.*